

1231.6601 – ניהול סיכונים במערכת הפיננסית, בנקאות ובפינטק Risk Management in banking and financial eco-system

(דרישות קדם: ניהול המימון 1231.2410)

מסטר ב – מחצית ראשונה – תשפ"ג 2022/23

יום בשבוע	שעה	מטלת סיום	מרצה	דואר אלקטרוני	טלפון
ד	18:45-21:30	פרויקט מסכם	ד"ר ארנה סרבן לוי	OSL@tauex.tau.ac.il	054-7382184

שעת קבלה – בתיאום מראש

נוכחות בשיעורים -
הלימוד יתבסס על הרצאות פרונטאליות ודיונים בכיתה. נדרשת נוכחות בשיעורים והשתתפות פעילה של התלמידים.

היקף הלימודים

היקף קורס: 1 י"ס /

תואר שני

ECTS = 4 י"ס – (European Credit Transfer and Accumulation System), ערך הניקוד של הקורס במוסדות להשכלה גבוהה בעולם שהינם חלק מ"תהליך בולוניה".

תיאור הקורס

המהפכה הדיגיטלית משנה במהירות את יסודות הבנקאות ועולם הפיננסים, מאפשרת הזדמנויות עסקיות מחוץ למוסדות הקלאסיים וכל זאת תוך שינויים מבניים מהותיים המתפתחים בקצב הולך וגובר. בתוך כך, עולם הסיכונים אליהם חשופים הן המוסדות הקלאסיים והן ה"פינטקים" החדשניים מתפתח, ובהתאם מנהלים בתחום נדרשים לסגל ראיית סיכונים רחבה ולפתח שיטות סדורות לניהול הסיכונים.

הקורס יתמקד בניהול סיכונים במערכת הפיננסית, תוך התייחסות לסיכונים "קלאסיים" כדוגמת סיכונים פיננסיים (סיכונים אשראי וסיכונים שוק) לצד המתפתחים במערכת הבנקאות בתקופה של טכנולוגיה משבשת, המהווה תחרות מחד והזדמנות מאידך. בקורס נתייחס בין היתר לתפר בין בנקאות לפינטק, מטבעות וירטואליים, מימון "קלאסי" לעומת מימון מבוזר (DeFi) והממשקים ביניהם.

המטרה היא לכסות מספר תחומי סיכון, קלאסיים וגם מתפתחים כמו סיכונים הונאות וסייבר, גניבת זהויות, סיכונים מטבעות וירטואליים וסיכונים רגולציה על מנת להכיר לסטודנטים כלים בסיסיים לזיהוי סיכונים, ניהול הסיכון, יכולת לבנות מפות סיכונים כוללות למיזמים חדשים וזיהוי הזדמנויות הנגזרות מסיכונים.

תפוקות למידה

עם סיום הקורס בהצלחה יוכל הסטודנט:

1. להכיר את הסיכונים המרכזיים והסיכונים המתפתחים בניהול בנקאי ובאקו-סיסטם הפיננסי
2. להבין שיטות ודרכים לזיהוי, מדידה, וניהול הסיכונים
3. לבנות מפת סיכונים מפורטת לפעילויות ומיזמים חדשים
4. להציע דרכי פעולה להפחתה וגידור הסיכונים השונים
5. לזהות איומים והזדמנויות לבנקים ו/או לחברות פינטק המעוניינות לפעול באקו-סיסטם הפיננסי

הערכת הסטודנט בקורס והרכב הציון

אחוז	מטלה	תאריך	הערות
10%	השתתפות פעילה ותורמת בדיונים בכיתה		
30%	מצגת קבוצתית		זוגות
60%	פרויקט מסכם	3 שבועות מתום הסמסטר	זוגות

* תלמיד, הנעדר משיעור המחייב השתתפות פעילה או שלא השתתף באורח פעיל, רשאי המורה להודיע למזכירות כי יש למחוק את שמו מרשימת המשתתפים. (התלמיד יחויב בתשלום בגין קורס זה)

פירוט המטלות בקורס

הלימוד יתבסס על הרצאות פרונטאליות, דוגמאות וניתוחי מקרים. שלב הלימוד מספק כלים בסיסיים והכוונה לקראת הפרויקט המסכם, שיכלול בניית מפת סיכונים כוללת למיזם או פעילות בנקאית חדשה, הצגתה בקבוצה בכיתה, ופרוייקט אישי של העמקה באחד מתחומי הסיכון.

כל אי עמידה במי ממתלות הקורס מחייבת הודעה מראש (במייל) למרצה

מדיניות שמירה על טווח ציונים

החל משנה"ל תשס"ט מונהגת בפקולטה מדיניות שמירה על טווח ציונים בקורסי התואר השני. עקרונות השיטה חלים על כל קורסי התואר השני, ומדיניות השמירה על טווח הציונים תיושם לגבי הציון הסופי בקורס זה.

מידע נוסף בנושא זה מתפרסם בהרחבה באתר הפקולטה.

[לתקנוני מדיניות שמירת טווח ציונים](#)

הערכת הקורס ע"י הסטודנטים

בסיומו של הקורס הסטודנטים ישתתפו בסקר הוראה על מנת להסיק מסקנות לטובת צרכי הסטודנטים והאוניברסיטה.

אתר הקורס

אתר הקורס יהווה המקום המרכזי בו ימסרו הודעות לסטודנטים, לפיכך מומלץ להתעדכן בו מדי שבוע, לפני השיעור, ובכלל – גם בתום הסמסטר. (לצורך תיאום ענייני הבחינה למשל).
מצגות הקורס יהיו באתר הקורס במודל – חובה לקרוא לקראת השיעור.
לתשומת לבכם - בכיתה ידונו גם נושאים (ובפרט דוגמאות) שאינם מופיעים במצגות או מופיעים בכותרת בלבד. כל אלו הינם חלק בלתי נפרד מחומר הקורס.

תכנית הקורס *

שיעור	תאריך	נושאים	קריאת חובה	הערות
1		מבוא – סקירה של התפתחות ניהול הסיכונים במערכת הפיננסית, סקירת הסיכונים הפיננסיים והאחרים. נציג את הציפיות לעמידה בחובות הקורס.		
		מבוא – סקירת הסיכונים ושיטות מובילות לניהול הסיכונים.	מצגת 1 - מבוא	
2		סיכוני אשראי - שיטות להערכת סיכון האשראי, הבנת המושגים EL, LGD, PD.	מצגת 2 – הערכת סיכוני אשראי	
		סיכוני אשראי - שיטות מידול הסיכון.	[1]	
3		סיכוני אשראי - השוואה בין ניהול הסיכון בבנקים, אשראי חוץ בבנקאי ופינטק.	מצגת 3 – ניהול סיכוני אשראי [3]	
		סיכוני אשראי – ניהול הסיכון בתיק האשראי, הפסדי אשראי, הקצאת הון ותשואה מותאמת סיכון.	[2] קריאת רשות #4	
4		סיכון אסטרטגי – הרצאת אורח		
		מפגש הנחיה לקראת התרגיל המסכם		הגשת הצעה לפרויקט סיום
5		סיכון ציות - נדון בכלים המשמשים ממשלות לרגולציה של שווקים הפיננסיים, מטרות חברתיות, מושגים כמו KYC ו-AML, ניהול הסיכון בבנק, האתגרים וההזדמנויות לחב' פינטק	מצגת 5 – סיכון הציות	
		מטבעות וירטואליים, מימון מבוזר (DeFi), הממשקים למערכת הבנקאית, חסמים וכיווני התפתחות.	[4]	
6		סיכוני סייבר ואבטחת מידע – הרצאת אורח	קריאת רשות #7	
		סיכום		
7		מצגות סטודנטים		

*במהלך הקורס יתקיימו הרצאות אורח

*התכנית הינה בסיס לשינויים.

שיעור חליפי שובץ ליום ה' 27.4
בין השעות : 18:45 - 21:30 חדר 251

קריאת חובה

יש לקרוא את מצגת הקורס לקראת כל שיעור.

- [1] Naeem Siddiqi - Intelligent Credit Scoring (2nd Edition), Ch.7 p. 119-130.
- [2] Naeem Siddiqi - Intelligent Credit Scoring (2nd Edition), Ch.14 p. 359-377.
- [3] Y. Huang *et al.*, Fintech Credit Risk Assessment for SMEs: Evidence from China, IMF Working Paper No. 20/193, Oct 2020
https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3721218
- [4] S. Aramonte, W. Huang, A. Schrimpf, DeFi risks and the decentralisation illusion, BIS Quarterly Review, December 2021
https://www.bis.org/publ/qtrpdf/r_qt2112b.pdf

קריאת רשות

1. הוראת ניהול בנקאי תקין 301, בנק ישראל
2. מערכת הבנקאות בישראל – סקירה שנתית 2021, בנק ישראל המפקח על הבנקים
3. הוראת ניהול בנקאי תקין 411, בנק ישראל
4. <https://www.moodysanalytics.com/articles/2021/key-steps-to-increasing-credit-portfolio-return-risk>
5. <https://www.grcworldforums.com/financial-crime/defi-brings-risks-and-opportunities-for-aml/905.article>
6. <https://www.wsj.com/articles/defi-increasingly-popular-tool-for-laundering-money-study-finds-11643202002>
7. A. Khan, M. Malaika, Central Bank Risk Management, Fintech and Cybersecurity, IMF working paper, Apr 2021.
<https://www.imf.org/en/Publications/WP/Issues/2021/04/23/Central-Bank-Risk-Management-Fintech-and-Cybersecurity-50278>

ספרים:

Naeem Siddiqi - Intelligent Credit Scoring (2nd Edition)